

Болажонларга мактуб (7)

05:00 / 15.02.2017 3074

ЕТТИНЧИ САБОҚ

УЧТА ЭНГ МУҲИМ НАРСА

Ассалому алайкум, менинг ҳамма нарсадан азиз болажонларим! Бугун сизларга ҳақиқий мусулмон бўлишингиз учун зарур бўлган яна уч нарсани маълум қилиб қўймоқчиман. Шунинг учун диққат билан қулоқ солинг. Ҳа, айтгандай, дарсга келишдан олдин таҳорат қилиб покланиб олдингизми? Яхши, кўп яшанг!

Ота-оналарингиз кўпинча «бу дунёда», «у дунёда», «охиратда» деган сўзларни ишлатишади. Улар нимани англатишини билмасангиз керак, тўғрими? Мана, сиз неча ёшга кирдингиз? Бешгами, еттигами? Демак, бу дунёда сиз шунча йил яшабсиз. Чунки чақалоқ туғилиши билан унинг бу дунёдаги умри, ҳаёти бошланади. Кейин мактабда ўқийсиз, уни битириб институтгами, мадрасагами ёки ҳунар мактабига кириб билим оласиз ёки касб-ҳунарли бўласиз. Тўй бўлади, Аллоҳ насиб этса фарзандларингиз туғилади. Ана шу яшашни бу дунё ҳаёти дейилади. Бу дунёда овқатланасиз, ишлайсиз, уйлар қурасиз, дам оласиз. Аллоҳга ёқадиган яхши ишларни, ибодатларни қиласиз. Гоҳо билибми ёки билмайми гуноҳ ишларни ҳам қилиб қўясиз. Шу аҳволда бир куни 70-80 йил ёки ундан ҳам кўпроқ яшаб қарийсиз ва вафот этасиз. Энди сизнинг ана шу ҳамма ишларингизни ўғил-қизларингиз давом эттиришади. Улар кексайиб бир куни вафот этишгач, бу ишлар энди неварачевараларингизга қолади. Шунақа қилиб, бу дунёдаги ҳаёт давом этаверади. Бу қиёмат кунигача давом этади («Қиёмат» дегани ер юзидаги ҳаёт тугаб, ҳамма ўладиган ва қайта тирилиб Аллоҳга қилган ишлари тўғрисида имтиҳон топширишни бошлайдиган кун).

Инсон ўлгандан кейин унинг жасади қабрга қўйилади. У Аллоҳ таоло қиёматда қайта тирилтиргунча ўша ерда кутиб ётади. Кейин қиёматда ҳаммага яна жон киритилади. Қиёматдан кейинги ҳаёт «у дунё ҳаёти», «охират ҳаёти» дейилади. Ҳамма одам Аллоҳ таолонинг олдида ҳисоб беради. Бу дунёда яхши, савобли ишларни қилганлар, Аллоҳга бўйсуниб яшаганлар у дунёда, «Жаннат» деган жуда чиройли соя-салқин боғларда хилма-хил ширин мева ва овқатларни еб мазза қилиб юришади. Бу дунёда ёмон, гуноҳ ишни қилганлар, Аллоҳ таолонинг ғазабига учраганлар «Дўзах» деган ёмон жойга ташланиб, роса иссиқ оловда куйдирилади.

Уларни илон-чаёнлар тинмай чақиб туради. Чанқаб сув сўрашса заҳарли дарахтнинг суви ичирилади. Доим шунақа азоблар остида қийнаёверишади.

Ана шу қиёмат кунига, ўлгандан кейин тирилишга, охират дунёсида одамларнинг яхши ва ёмон ишларига, савоб ва гуноҳларига қараб жаннат ёки дўзахга тушишига ишониш мусулмонлар билиши ва амал қилиши зарур бўлган икки муҳим вазифадир.

Энди учинчи «тақдир» деган нарсани тушунтириб берай. Тақдир («қадар» ҳам дейишади) — дунёдаги ҳамма яхшию ёмон воқеа-ҳодисалар Аллоҳнинг буйруғи билан, Унинг хоҳишига кўра бўлади дегани. Масалан, бизнинг туғилишимиздан то ўлишимизгача, ҳаётда қандай яшашимиздан то қандай касал бўлишимизгача, дарахтнинг мева тугишидан тортиб дарёнинг то тошиб кетишигача, қушларнинг учишидан ер қимирлашигача — ҳаммаси Аллоҳ олдиндан белгилаб қўйганидек бўлади. Инсон нимани хоҳласа, Аллоҳ уни қилишга ижозат беради. Бирор ишни бажарадиган бўлсак, Аллоҳнинг ўзига таваккал қиламиз.

Аллоҳ ҳаммасини олдиндан белгилаб қўйган экан-ку, деб барча ишларни ўз ҳолига ташлаб қўйиш ёки гуноҳ ишларни қилиш мусалмон одамга тўғри келмайди. Демак, охират дунёсига, ўлгандан кейин қайта тирилишга, ҳамма яхши-ёмон ишлар Аллоҳнинг тақдирига боғлиқ эканлигига ишонишимиз керак. Шунда ҳақиқий мусулмон бўламиз. Бу гаплар хийла мураккаброқ. Агар бирор нарсани тушунолмайд қолган бўлсангиз, катталардан сўраб, аниқлаб олинг, бўптими?